

AZƏRBAYCAN ORDUSU

BMT-NİN İKİ QƏTNAMƏSİNİ TAM YERİNƏ YETİRDİ

Azərbaycan Ordusu sentyabrın 27-də Ermənistan silahlı qüvvələrinin təxribatlarına cavab olaraq Qarabağda başladığı əks-hücum əməliyyatı ilə həm də BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinin icrasını həyata keçirir.

BMT Təhlükəsizlik Şurasının Qarabağa dair 4 qətnaməsi var. Bunlar 822, 853, 874 və 884 sayılı qətnamələrdir.

30 aprel 1993-cü il tarixdə qəbul olunan 822 sayılı qətnamədə bölgədəki hərbi əməliyyatlara son vermək, erməni qoşunlarının Kəlbəcərdən və son dövrlərdə işğal etdiyi Azərbaycan torpaqlarından geri çəkilməsi tələb edilir.

Qətnamə qəbul edildikdən sonra Ermənistan silahlı qüvvələri Ağdamı işğal edib. Bu fakt 853 sayılı qətnamənin qəbulunu şərtləndirib. 29 iyul 1993-cü ildə qəbul olunan bu qətnamədə də bölgədəki hərbi əməliyyatlara son vermək, erməni hərbi birləşmələrinin Ağdamdan və son dövrlərdə işğal etdiyi Azərbaycan torpaqlarından geri çəkilməsi və əvvəlki sənədə əməl olunması tələb edilir.

Lakin Ermənistan bu qətnamələrə əməl etməyərək işğalçılıq siyasətini davam etdirib. Füzuli, Cəbrayıl və Qubadlı rayonları işğal edilib. BMT Təhlükəsizlik Şurası bununla bağlı növbəti qətnamə qəbul edib. 14 oktyabr 1993-cü il tarixdə qəbul olunan 874 sayılı qətnamədə atəşkəs imzalanması, hərbi əməliyyatları dayandıraraq erməni qoşunlarının son dövrlərdə işğal etdiyi Füzuli (23 avqust 1993), Cəbrayıl (23 avqust 1993), Qubadlı (30 sentyabr) və digər ərazilərdən geri çəkilməsini tələb edilir. Qətnamədə həmçinin əvvəlki 822 və 853 sayılı qətnamələrə əməl edilməsi tələbi də öz əksini tapıb.

Ermənistan BMT Təhlükəsizlik Şurasının bu qətnaməsini də görməzdən gələrək Zəngilan və Horadiz şəhərini işğal edib. İrvanın işğalçılıq siyasətindən əl çəkməsi üçün növbəti qətnamə qəbul olunub. 12 noyabr 1993-cü il tarixdə qəbul olunan 884 sayılı qətnamədə əvvəlki sənədlərdə olduğu kimi işğal faktı pislənilib və Ermənistan silahı qüvvələrinin Azərbaycan ərazisindən çıxması tələb edilib.

Azərbaycan Ordusunun əks-hücum əməliyyatı nəticəsində artıq Füzuli, Cəbrayıl, Zəngilan və Qubadlı şəhərləri işğaldan azad edilib. Bununla da, Azərbaycan hərbiçiləri BMT Təhlükəsizlik Şurasının 874 və 884 sayılı qətnamələrinin icrasını təmin edib. Kəlbəcər, Ağdam və digər ərazilər də işğaldan azad edildikdən sonra 822 və 853 sayılı qətnamələr də icra edilmiş sayılacaq.

Beləliklə, dünyanın 30 ilə icrasını təmin edə bilmədiyi qətnamələrdən ikisi Azərbaycan Ordusunun sayəsində yerinə yetirilib.

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ PREZİDENTİ, ERMƏNİSTAN RESPUBLİKASININ BAŞ NAZİRİ VƏ RUSİYA FEDERASIYASININ PREZİDENTİNİN BƏYANATI

Biz, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İ.H.Əliyev, Ermənistan Respublikasının baş naziri N.V.Paşinyan və Rusiya Federasiyasının Prezidenti V.V.Putin aşağıdakıları bəyan edirik:

1. 10 noyabr 2020-ci il tarixində Moskva vaxtı ilə saat 00.00-dan etibarən Dağlıq Qarabağ münaqişəsi zonasında atəşin və bütün hərbi əməliyyatların tam dayandırılması elan olunur. Bundan sonra Tərəflər adlandırılacaq Azərbaycan Respublikası və Ermənistan Respublikası hazırda tutduqları mövqelərdə qalacaqlar.

2. 20 noyabr 2020-ci il tarixinədək Ağdam rayonu Azərbaycan Respublikasına qaytarılır.

3. Dağlıq Qarabağda təmas xətti və Laçın dəhlizi boyu Rusiya Federasiyasının 1960 sayda odlu silahlı hərbi qulluqçusundan, 90 hərbi zirehli texnika, 380 ədəd avtomobil və xüsusi texnikadan ibarət sülhməramlı kontingenti yerləşdirilir.

4. Rusiya Federasiyasının sülhməramlı kontingenti erməni silahlı qüvvələrinin çıxarılması ilə paralel şəkildə yerləşdirilir. Rusiya Federasiyasının sülhməramlı kontingentinin qalma müddəti 5 ildir və müddətin bitməsinə 6 ay qalmış hazırkı müddəanın tətbiqinə xitam verilməsi niyyəti ilə bağlı Tərəflərdən hər hansı biri çıxış etməzsə, müddət avtomatik olaraq növbəti 5 ilə uzadılır.

5. Münaqişə tərəflərinin razılaşmalara əməl etməsinə nəzarətin səmərəliliyinin artırılması məqsədilə atəşkəsə nəzarət üzrə sülhməramlı mərkəz yaradılır.

6. Ermənistan Respublikası 15 noyabr 2020-ci il tarixinədək Azərbaycan Respublikasına Kəlbəcər rayonunu, 1 dekabr 2020-ci il tarixinədək isə Laçın rayonunu qaytarır. Dağlıq Qarabağla Ermənistan arasında əlaqəni təmin edəcək və bununla belə Şuşa şəhərinə toxunmayacaq Laçın dəhlizi (5 km. enliyində) Rusiya sülhməramlı kontingentinin nəzarəti altında qalır.

Tərəflərin razılığı əsasında növbəti üç il ərzində Dağlıq Qarabağla Ermənistan arasında əlaqəni təmin edən Laçın dəhlizi üzrə yeni hərəkət marşrutunun inşası planı müəyyən ediləcək və bununla da həmin marşrutun mühafizəsi üçün Rusiya sülhməramlı kontingentinin gələcək yerdəyişməsi nəzərdə tutulur.

Azərbaycan Respublikası Laçın dəhlizi üzrə hər iki istiqamətdə vətəndaşların, nəqliyyat vasitələrinin və yüklərin hərəkətinə təhlükəsizlik zəmanəti verir.

7. Daxili məcburi köçkünlər və qaçqınlar Dağlıq Qarabağın ərazisinə və ətraf rayonlara BMT-nin Qaçqınlar üzrə Ali Komissarlığının Ofisinin nəzarəti altında geri qayıdır.

8. Hərbi əsirlər, girovlar və digər saxlanılan şəxslərin, habelə cəsədlərin mübadiləsi həyata keçirilir.

9. Bölgədəki bütün iqtisadi və nəqliyyat əlaqələri bərpa edilir. Ermənistan Respublikası vətəndaşların, nəqliyyat vasitələrinin və yüklərin hər iki istiqamətdə maneəsiz hərəkətinin təşkili məqsədi ilə Azərbaycan Respublikasının qərb rayonları və Naxçıvan Muxtar Respublikası arasında nəqliyyat əlaqəsinin təhlükəsizliyinə zəmanət verir. Nəqliyyat əlaqəsi üzrə nəzarəti Rusiyanın Federal Təhlükəsizlik Xidmətinin Sərhəd Xidmətinin orqanları həyata keçirir.

Tərəflərin razılığı əsasında Naxçıvan Muxtar Respublikası ilə Azərbaycanın qərb rayonlarını birləşdirən yeni nəqliyyat kommunikasiyalarının inşası təmin ediləcəkdir.

10 noyabr 2020-ci il.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Ermənistan Respublikasının baş naziri

Rusiya Federasiyasının Prezidenti